

Art.1 Bureau Discriminatiezaken
Noord-Holland Noord
Monitor Meldingen 2008

INHOUDSOPGAVE

Inleiding

1. Omvang van de klachten

p. 4

1.1 Totale omvang

p. 4

Belediging van agenten

p. 4

1.2 Aard van de klachten

p. 5

1.3 Geldigheid van de klachten

p. 5

Wel of geen wettige discriminatie

p. 6

1.4 Herkomst van de slachtoffers

p. 6

1.5 Klachtenbehandeling

p. 7

Politieveroordelingen

p. 7

2. Klachten verdeeld naar terrein

p. 9

2.1 Arbeidsmarkt

p. 9

2.2 Buurt/wijk

p. 9

Bekladdingen: tijd voor een protocol

p. 10

2.3 Huisvesting

p. 10

2.4 Horeca/amusement

p. 11

2.5 Media/reclame

p. 11

2.6 Politie/vreemdelingendienst/OM

p. 11

Persoonlijk verhaal kwijt

p. 11

2.7 Commerciële dienstverlening

p. 12

2.8 Politieke/publieke opinie

p. 12

2.9 Onderwijs

p. 12

2.10 Collectieve voorzieningen

p. 13

2.11 Sport/recreatie

p. 13

2.12 Privé-sfeer

p. 14

2.13 Overig

p.

3. Klachten verdeeld naar regio

p. 15

3.1 Regio Noord-Kennemerland

p. 16

3.2 Regio West-Friesland

p. 16

3.3 Regio Noordkop

p. 17

4. Klachten verdeeld naar discriminatiegrond

p. 18

4.1 Ras/afkomst/nationaliteit

p. 18

4.2 Sekse

p. 19

Seksisme

p. 19

4.3 Seksuele gerichtheid

p. 19

4.4 Handicap/chronische ziekte

p. 20

4.5 Geloof/levensbeschouwing

p. 20

4.6 Leeftijd

p. 21

4.7 Antisemitisme

p. 22

4.8 Andere gronden

p. 22

Samenvatting en vooruitblik

p. 23

Bijlage: *Lijst van regio's en gemeenten*

p. 25

INLEIDING

Discriminatie belemmert mensen in volwaardige deelname aan de samenleving. Daarom behandelt Art.1 Bureau Discriminatiezaken Noord-Holland Noord al ruim twintig jaar klachten van discriminatie in de regio's Noord-Kennemerland, West-Friesland en de Noordkop. Over de jaren 2003-2007 is een uitgebreide klachtenmonitor samengesteld die zicht gaf op de vormen van discriminatie die in Noord-Holland Noord voorkomen. Hieruit bleek onder meer een toename van bedreiging, verruwing en radicalisering.

In Hoorn en Den Helder zijn het afgelopen jaar nieuwe meldpunten geopend, om zo beter discriminatie op te sporen en te bestrijden, en om gericht voorlichting gegeven. Dit heeft geresulteerd in veel meer klachten dan in voorgaande jaren. **De afgelopen vijf jaar zijn gemiddeld 200 meldingen van discriminatie per jaar gedaan; in 2008 waren het er meer dan 300. Niet de discriminatie zelf is toegenomen, maar de zichtbaarheid van discriminatie.** Uit onderzoek in 2007 was immers al gebleken dat zo'n 6% bewoners van Noord-Holland Noord regelmatig te maken hebben met onrechtmatig onderscheid, bijvoorbeeld op grond van afkomst of leeftijd. Actief opsporen en registreren van discriminatie in 2008 toont aan dat in de regio inderdaad regelmatig discriminatie-incidenten plaatsvinden.

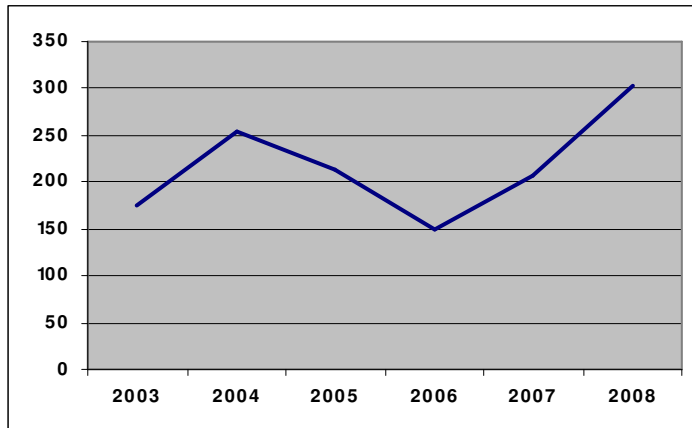
In deze *Monitor 2008* wordt er een overzicht gegeven van de terreinen waarop de discriminatie in de regio betrekking heeft, naar de geografische verdeling en naar de discriminatiegrond. We plaatsen de cijfers in het perspectief van de Monitor 2003-2007, om een vergelijking te hebben met voorgaande jaren. Op die manier kunnen we beter zien wat de effecten zijn van voorlichting en samenwerking. En kunnen we beoordelen wat de eerste resultaten zijn van het openen van de nieuwe meldpunten. Deze effecten en resultaten zijn leidend voor de activiteiten van Art.1 NHN in de komende jaren, waarbij nauwe samenwerking met gemeenten, onderwijs, welzijnswerk, buurtwerk, politie en justitie voorop staat.

1. TOTALE OMVANG VAN DE KLACHTEN

1.1 TOENAME VAN DE KLACHTEN

In 2008 zijn er 304 klachten behandeld. Dit is een toename van bijna 50% ten opzichte van voorgaande jaren.

Jaar	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Aantal meldingen	174	255	214	150	208	304

De toename hangt direct samen met het openen van twee nieuwe meldpunten (Hoorn en Den Helder) en een betere registratie van het aantal gevallen van discriminatie dat via de politie binnenkomt. In samenspraak met Art.1 NHN is de politie in de regio Noord-Holland Noord in de politieregistratiesystemen gaan zoeken op een elftal trefwoorden naar aangiften en procesverbalen die samenhangen met discriminatie, bijvoorbeeld bij buurtruzies, arrestaties en aanhoudingen. De regiopolitie is hiertoe wellicht extra gemotiveerd omdat agenten van Antilliaanse afkomst tijdens hun werk regelmatig worden beledigd om hun uiterlijk en afkomst.

Noord-Hollands Dagblad, 15 september 2008

Donkere agenten beledigd

Agenten van Antilliaanse afkomst worden tijdens hun werk vaak gediscrimineerd door het publiek. Vooral wanneer ze surveilleren tijdens uitgaansavonden worden ze voor van alles en nog wat uitgemaakt.

De politie voert een soort zero-tolerancebeleid tegen dit soort lieden. Zegt Theo Stroosnijder van het korps Noord-Holland Noord. Hij staat agenten bij die tijdens hun werk slachtoffer zijn geworden van geweld of discriminatie. Komt het tot een procedure tegen de dader, bij voorbeeld vanwege schadevergoeding, dan treedt Stroosnijder op namens de betrokken agent.

De laatste tijd is hij vaak in de weer voor agenten van Antilliaanse komaf. "Want die worden tijdens hun werk voor van alles en nog wat uitgemaakt. Het loopt de spuigaten uit, vaak zijn het opmerkingen die met hun huidskleur te maken hebben. Met zulke lieden maken wij korte metten", zegt Stroosnijder.

Wie discriminerende dingen naar een agent roept wordt direct aangehouden en krijgt een proces-verbaal. Dat afkopen met een boete zit er niet in. "Zulke zaken komen altijd voor de rechter. Gaat het echt om discriminatie, dan leggen we er ook nog een schadeclaim namens de betrokken agent overheen. Deze dingen pakken we hard aan."

Discriminatie van Antilliaanse agenten komt door de hele regio voor, zegt Stroosnijder. "Het gebeurt in alle steden in de regio. Vooral tijdens stapavonden. Dan zit er bij veel mensen een borreltje in wordt er soms van alles geroepen."

1.2 AARD VAN DE KLACHTEN

Een onderverdeling van de klachten leert ons dat het grootste deel betrekking heeft op 'omstreden behandeling' en 'vijandige bejegening'.

Aard/jaar	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Totaal	%
Omstreden behandeling	57	81	65	57	152	105	517	40%
Vijandige bejegening	94	132	123	75	45	170	639	49%
Geweld	6	9	14	2	2	7	40	3%
Bedreiging	3	10	8	4	2	5	32	2%
Overige	14	23	4	12	7	17	77	6%

- **Omstreden behandeling:** het belemmeren van de toegang tot of uitsluiting van arbeid, diensten en voorzieningen. Dit is ook van toepassing wanneer de houding of handeling indirect uitsluiting tot gevolg heeft.
- **Vijandige bejegening:** uitingen van opvattingen, gedrag en daden waarbij sprake is van discriminatoir onderscheid, dat kwetsend is of als zodanig wordt ervaren en angst of commotie teweeg kan brengen.
- **Geweld:** gebeurtenissen waar sprake is van een poging tot of opzettelijke fysieke aantasting van één of meerdere personen en/of objecten, als gevolg van discriminatoir onderscheid of de dreiging ermee.
- **Bedreiging:** *Face to face*, schriftelijke of telefonische dreigementen en intimidaties.

In 2008 zien we een tendens van verruwing in de omgangsvormen en daarmee stijgt ook het aandeel 'vijandige bejegening' in de meldingscijfers. De tendens wordt in heel Nederland gesignaleerd: politie en hulpdiensten worden bijvoorbeeld regelmatig tegengewerkt. De politie is dit jaar dan ook scherper is op het signaleren van discriminatie en het beledigen of bedreigen van een politieambtenaar in functie.

Voorbeelden van meldingen bij Art.1 NHN in 2008 over **belediging van agenten:**

- Een arrestant in Den Helder scheldt een agent uit voor onder meer "kankerneger" en "kut-Antilliaan"
- Een andere arrestant in Den Helder scheldt de verbalisant durende transport en voorgeleiding voortdurend uit, met nadruk op zijn huidskleur.
- Bij de inval in een woonwagenkamp in Hoorn wordt een donkere politieambtenaar uitgescholden voor "kankerneger".

1.3 GELDIGHEID VAN DE KLACHTEN

Oordeel / jaar	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Totaal	%
sprake van discriminatie	76	126	98	65	70	103	538	41%
vermoeden van discriminatie	22	34	31	19	62	132	300	23%
geen sprake van discriminatie	42	33	43	33	27	48	226	17%
geen oordeel	34	62	42	33	49	21	241	18%

Het openen van meldpunten in Den Helder en Hoorn heeft geleid tot een toename van het aantal klachten (zie verderop in deze monitor). Bij een deel van deze klachten is echter geen sprake van discriminatie, hoewel een ervaring vaak indruist tegen het rechtvaardigheidsgevoel van de melder.

Voorbeelden van meldingen bij Art.1 NHN in 2008 van 'geen wettelijke discriminatie'

- En sollicitant wordt steeds afgewezen omdat hij te hoog is opgeleid. Via het uitzendbureau wilde hij aan de slag bij Nuon, maar hij hoefde niet langs te komen want "Nuon had slechte ervaringen met mensen die te hoog opgeleid zijn".
- Een inwoner van Den Helder krijgt vanwege zijn leeftijd van 73 jaar geen andere autoverzekering. Leeftijd leidt hier tot uitsluiting van diensten. Er is wettelijk echter geen sprake van leeftijdsdiscriminatie bij commerciële dienstverlening.
- Een inwoner van een agrarisch gebied in Lutjebroek wil graag haar vrije beroep aan huis uitoefenen. De gemeente heeft het beleid dat alleen mensen in de bebouwde kom hun vrije beroep in of aan huis mogen uitoefenen. Ze heeft daardoor een dwangsom opgelegd gekregen.

1.4 HERKOMST VAN DE SLACHTOFFERS

Herkomst / jaar	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Totaal	%
Turks	16	16	13	11	7	12	75	6%
Marokkaans	17	26	18	13	12	31	117	9%
Surinaams	12	10	10	9	11	13	65	5%
Antilliaanse	4	9	8	7	4	28	60	5%
Moluks	0	0	1	0	0	0	1	0%
Nederlands	67	115	95	53	114	131	575	44%
overig Afrika	4	10	6	6	3	4	33	3%
overig Amerika	2	1	1	1	3	1	9	1%
overig Azië	8	8	5	6	14	16	57	4%
overig Europa	12	10	11	11	5	12	61	5%
Joods	<i>Niet geregistreerd tot 2006</i>			1	9	9	10	1%
onbekend	32	50	46	33	35	47	242	19%

In de cijfers is een toename te zien van het aantal melders met een Marokkaanse en Antilliaanse achtergrond. Art.1 NHN heeft dit jaar veel contact gehad met zelforganisaties, jongerenwerkers, politie en scholen. Daardoor is beter zicht gekregen op ervaren discriminatie bij deze groepen.

Voorbeelden van meldingen bij Art.1 NHN in 2008, **afkomstig uit voorlichtingsactiviteiten**

- Een medewerker van Art.1. NHN sprak met een docente van het Horizon college. Zij vertelde over een gezin in Stede Broec. Als enige gekleurde familie wordt deze familie in de gemeente "de familie Zwart" genoemd. Niemand kent de werkelijke achternaam van de gezinsleden.
- Een scholier uit Slootdorp wordt gepest en uitgescholden. Kinderen op school zeggen dat ze niet met hem mogen spelen omdat hij zwart is.

1.5 KLACHTBEHANDELING

Art.1 Noord-Holland Noord beschikt over diverse instrumenten om discriminatie aan te pakken. Naarmate de financiële armslag van de organisatie groter is, kan meer menskracht en tijd worden vrijgemaakt voor klachtbemiddeling. Dit leidt tot een grotere kwaliteit van registratie, *empowerment* van melders, dwarsverbanden met voorlichtingsactiviteiten en afstemming met politie, onderwijs en buurtwerk.

Aanpak / jaar	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Totaal	%
Bemiddeling	24	25	7	20	12	35	123	9%
Aangifte politie	5	1	19	15	0	121	161	12%
Juridische procedure	1	2	0	0	1	2	6	0%
Commissie Gelijke Behandeling	0	1	2	1	1	2	7	1%
Advies voor eigen aanpak	46	32	56	49	108	124	415	32%
Ter registratie	86	145	104	60	51	20	466	36%
Andere oplossing	12	49	26	5	35	0	127	10%

- **Bemiddeling:** een arbeidsintensieve, maar voor partijen vaak bevredigende afhandeling van de melding. Soms kiest de client hier niet voor, met name als het gaat om discriminatie op de werkvloer of in de buurt, omdat de melder niet te koop wil lopen met zijn of haar klacht uit angst voor ontslag of tegenwerking.
- **Aangifte politie:** Art.1 Noord-Holland Noord werkt steeds beter met de politie samen als het gaat om opsporing en bestrijding van discriminatie in de regio. Clienten worden door Art.1 Noord-Holland Noord gewezen op de mogelijkheid aangifte te doen als dit de beste weg is om de melding te behandelen, en ondersteund als zij hiervoor kiezen.
- **Juridische procedure:** voorbeelden hiervan zijn de rechtszaken uit onderstaand kader
- **Commissie Gelijke Behandeling:** een voorbeeld hiervan is de zaak van de stagiaire die op school geen hoofddoek mag dragen (zie paragraaf 2.9)
- **Advies voor eigen aanpak:** Vaak wordt op verzoek van de melder gekozen voor informatie over een eigen aanpak. Men is bijvoorbeeld bang voor escalatie in de buurt, ontslag op het werk of uitsluiting in de klas.
- **Ter registratie:** die percentage neemt af in de loop van de jaren omdat het bureau meer mankracht heeft gekregen om actief aan de slag te gaan met meldingen.
- **Andere oplossing:** een melder of klacht wordt doorverwezen naar een instantie of persoon die meer bevoegd is om met de klacht aan de slag te gaan. Denk hierbij aan een Art.1-bureau in een andere regio, Bureau Rechtshulp, (bedrijfs-)maatschappelijk werk, het Meldpunt Discriminatie Internet of de Reclame Code Commissie.

Voorbeelden van veroordelingen in 2008 door de politie vanwege discriminatie:

- Op 9 april heeft een jonge man van 19 jaar uit Heerhugowaard een agent discriminerend uitgescholden. Hij is vervolgd wegens belediging en veroordeeld tot een boete van 250 euro.
- Op 16 april heeft een man van 32 uit Texel zich schuldig gemaakt aan mishandeling, bedreiging, belediging en vernieling, waarbij hij de hitlergroet bracht en "Sieg Heil Nazi's" riep, en agenten fascisten noemde. De man is een veelpleger, zijn straf is 120 dagen gevangenisstraf waarvan 80 voorwaardelijk.
- Een jongen van 14 jaar uit Schagen is in april gepakt voor het kladden van onder andere hakenkruizen. Het is uitzonderlijk dat er bij een bekladding een verdachte is, meestal is er geen mogelijkheid om de dader te achterhalen. De zitting moet nog plaatsvinden.
- Op 27 juni schold een man van 31 een politieagent uit voor onder ander vieze kankerneger. Hij is vervolgd wegens belediging en kreeg een boete van 400 euro waarvan 200 voorwaardelijk.

- Op 21 mei heeft een man uit Den Helder van 35 jaar agenten uitgescholden. De man is veelpleger. Hij wordt vervolgd voor belediging van een ambtenaar. De zitting vindt begin 2009 plaats.
- Op 28 juli heeft een man van 32 jaar uit Anna Paulowna een gemeenteambtenaar uitgescholden voor "zwarte stinkap". Hij is veroordeeld wegens belediging voor 400 euro.
- Op 27 juli heeft een man van 29 jaar uit Heerhugowaard een portier uitgescholden voor "kankerneger". De zaak staat op dagvaarden.
- Op 9 juni wordt een man uitgescholden door een buurtgenoot van 61 jaar voor "witte neger, vieze vuile smerige oplichter". De zaak staat op dagvaarden.
- Op 18 oktober wordt een Turkse vrouw op de fiets wegens haar etniciteit achtervolgd door een automobiliste uit Akersloot van 33 jaar. De zitting moet nog plaatsvinden.

Vaak ook leidt een aangifte bij de politie **niet** tot een vervolging of veroordeling. Dit komt door het gebrek aan bewijs of aanwijzingen die richting de dader wijzen. Soms wordt er dan een andere oplossing gevonden:

CASUS GEEN RECHTSZAAK

Een vrouw uit Den Helder wordt vanwege haar buitenlandse uiterlijk uitgescholden en bedreigd door een buurtgenoot. Ze heeft een gesprek gehad bij de politie en is hier erg blij mee. Ze durft het nu aan om een gesprek een te gaan met deze man, in het bijzijn van een politieambtenaar.

2. KLACHTEN VERDEELD NAAR TERREIN

Uit analyse blijkt dat een derde van de meldingen betrekking heeft op discriminatie in de woonomgeving. Het gaat hierbij vooral om vijandige bejegening van burens, bedreiging en bekladding. De discriminatiegrond is veelal ras, geloof of nationaliteit. Ongeveer een kwart van de meldingen is werkgerelateerd. Opvallend is dat leeftijdsdiscriminatie vaak wordt gemeld. Andere discriminatiegronden zijn ras, geloof en geslacht.

Terrein / jaar	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Totaal	%
Arbeidsmarkt	26	24	40	38	94	33	255	20%
Buurt/wijk	63	95	91	53	25	115	442	34%
Huisvesting	3	8	3	5	2	1	22	2%
Horeca/Amusement	6	13	6	8	9	16	58	4%
Media/Reclame	7	12	5	4	8	27	63	5%
Politie/vreemdelingendienst/OM	5	6	6	7	5	15	44	3%
Commerciële dienstverlening	21	17	14	10	15	29	106	8%
Politieke/Publieke opinie	8	17	16	6	7	2	56	4%
Onderwijs	10	27	8	7	12	16	80	6%
Collectieve voorzieningen	12	19	15	4	18	19	87	7%
Sport en recreatie	6	7	0	2	6	15	36	3%
Privé-sfeer	7	10	10	4	2	16	49	4%
Overig	0	0	0	2	5	0	7	1%

2.1 ARBEIDSMARKT

Op het werk komen veel mensen in aanraking met discriminatie. In 2008 is bij het bureau ruim dertig keer melding gemaakt van onterecht onderscheid bij werving, selectie en promotie.

CASUS ARBEIDSMARKT

Een moslima uit Warmenhuizen voelt zich gediscrimineerd in dat zij is afgewezen bij een kinderdagverblijf. Zij schriftelijk gesolliciteerd en kreeg een afwijzing, waarin stond dat er op dat moment geen mensen nodig waren. Ze zouden de brief houden voor als er wel vacatures waren. De vrouw kreeg de brief een tijdje later toch teruggestuurd. Vlak daarna zag zij een advertentie in de krant staan, waarin stond dat het bewuste bedrijf toch mensen nodig had. Ze voelt zich afgewezen en gediscrimineerd en wil voorkomen dat dit andere personen met een moslimachtergrond ook overkomt. Ze neemt zelf contact op met het kinderdagverblijf om het gesprek hierover aan te gaan.

2.2 BUURT/WIJK

Het hoogste aantal meldingen bij Art.1 Noord-Holland Noord hadden in 2008 betrekking op discriminatie in buurt en wijk, vooral bedreigingen op straat en burenruzies.

CASUSSEN BUREN

De drie kinderen van een inwonster in Den Helder hebben ruzie gekregen met de kinderen van de burens. Hierbij zijn door de buurman opmerkingen gemaakt als "ga naar je eigen land". De oudste zoon heeft van de buurman een klap tegen zijn achterhoofd gekregen en moest met klachten naar de dokter. Toen de buurman de volgende dag verhaal kwam halen, heeft de vrouw hem binnen gevraagd met het idee het bij een kop koffie te bespreken. De buurman was echter agressief, duwde haar opzij en pakte haar vast. De politie is gaan praten met de buurman en de problemen zijn nu opgelost; de kinderen kunnen weer normaal met elkaar spelen.

Een mevrouw uit Alkmaar heeft ruzie met de burens gekregen die begon nadat zij haar kinderwagen niet uit de gang wilde halen. Hierop hebben de burens geklaagd bij de woningbouwvereniging. De wagen staat inmiddels in de berging, maar de buurvrouwen zijn begonnen met pesten en schelden. Zij komen steeds naar buiten als ze horen dat cliënt weg gaat en maken dan discriminerende opmerkingen als "ga terug naar je eigen land", "oprotten met die lelijke buitenlandertjes", "oprotten met die dikke Joegoslavische kont" en "jullie Joegoslaven weten niet hoe je kinderen moet opvoeden". De opmerkingen zijn zeer kwetsend voor de familie.

Al sinds het prille begin van het antidiscriminatiebureau komen meldingen binnen over racistische bekladdingen.

Art.1 NHN wil het probleem komend jaar serieus en gestructureerd gaan aanpakken.

Bekladdingen met racistische symbolen: tijd voor een protocol

Noord-Holland Noord wordt al jaren geteisterd door racistische bekladdingen. Moskeeën, synagogen, huizen, peuterspeelzalen, autoportieren, winkels: niets is heilig voor bepaalde lieden met een veelal extreem-rechtse signatuur.

In de monitor 2003-2007 is het probleem geconstateerd. Nu is het tijd voor actie, want ook in 2008 zijn bekladdingen weer aan de orde van de dag. Art.1 NHN gaat in 2009 een protocol opstellen met gemeenten en politie, zodat racistische leuzen en tekens beter geregistreerd en weggehaald kunnen worden.

De samenwerking zal zich vooral concentreren op West-Friesland, waar dit jaar tientallen hakenkruizen, jodensterren, SS-tekens, WO-II-leuzen en verwante symbolen en teksten zijn gevonden. In 2008 had vooral de gemeente Hoorn te maken met dergelijke discriminerende uitingen.

2.3 HUISVESTING

In de afgelopen jaren waren er regelmatig concentraties van klachten op grond van huisvesting, bijvoorbeeld een woningtoewijzingsstelsel dat discriminerend was voor bepaalde leeftijdsgroepen. Of een bewonersvereniging die mogelijke mede-huurders uitsloten op grond van afkomst, gezondheid of leeftijd. In 2008 zijn dergelijke klachten niet binnengekomen bij het bureau. Natuurlijk blijft Art.1 NHN alert op dergelijke signalen uit de samenleving.

2.4 HORECA/AMUSEMENT

Discriminatie in de horeca wordt vooral gevoeld bij het uitgaan. Onderscheid op grond van ras of uiterlijk is regelmatig gemeld bij Art.1 Noord-Holland Noord. Sommige zaken houden er een selectief deurbeleid op na. Bij één geval waarin

dit zelfs vrij openlijk gebeurde is met succes een rechtszaak gevoerd tegen de discotheek. Ook dit jaar zijn er signalen binnengekomen over diezelfde discotheek, maar dan van minder rechtstreekse discriminatie.

Voorbeelden van meldingen bij Art.1 NHN in 2008 over **horeca**

- Een man wordt keer op keer geweigerd bij een discotheek in Alkmaar. Hij vermoedt dat dit te maken heeft met zijn huidskleur.
- Melder zit in een rolstoel en werd door te portier tegengehouden bij het binnengaan van een café in Alkmaar. Gezegd werd dat het te druk was, maar toen hij even stond te wachten liet de portier er vier mensen in, zonder dat er eerst mensen naar buiten waren gekomen.

2.5 MEDIA/RECLAME

Bij het bureau komen relatief weinig meldingen binnen van reclame of media-uitingen die als discriminerend wordt ervaren. Landelijk gezien wordt er vaak een beroep gedaan op de Reclame Code Commissie waar het reclames betreft die als discriminerend of stigmatiserend worden ervaren.

Voorbeeld van een melding bij Art.1 NHN in 2008 over **media/reclame**

- Een dame uit Wervershoof vindt het onterecht dat in de gidsen van Otto, Wehkamp en Neckermann alleen modellen staan die slank zijn. Dit geldt ook voor de mode van de grotere maten.

2.6 POLITIE/VREEMDELINGEDIENST/OM

Art.1 Noord-Holland Noord onderhoudt goede contacten met de politie, als partner in het opsporen en bestrijden van discriminatie. Klachten die binnenkomen over discriminatie door politie, vreemdelingendienst of Openbaar Ministerie worden met de betreffende instantie besproken. Waar nodig bemiddelt Art.1 Noord-Holland Noord tussen de partijen.

Persoonlijk verhaal kwijt

In 2008 zijn er 15 klachten binnengekomen over onheuse bejegening door politie, vreemdelingendienst of Openbaar Ministerie. In geen van de gevallen is sprake is van bewijsbare discriminatie. De melders waren soms verward en wilden graag hun persoonlijke verhaal kwijt. Dit is een bijeffect van de vergrote zichtbaarheid van Art.1 NHN, met name door het openen van twee nieuwe meldpunten in de regio. De drempel is daardoor lager om een welwillend oor te zoeken voor sommige melders die –vaak om begrijpelijke redenen- lijden aan gevoelens van angst en eenzaamheid. De medewerkers van Art.1 NHN zijn getraind om bij zulke meldingen vriendelijk en behulpzaam te zijn, maar het gesprek ook kort en duidelijk te houden. De Art.1-aanpak is dan gericht op een snelle doorverwijzing naar de juiste maatschappelijke instantie. In een aantal gevallen was het begrijpelijk dat de cliënt zich gediscrimineerd voelde door een politieagent, al kon de agent in kwestie een objectieve reden voor zijn gedrag geven. In die gevallen is gesproken met de cliënt en de agent samen, zodat enerzijds voor de cliënt de objectieve reden duidelijk werd en het gevoel van discriminatie (deels) weggenomen kon worden, en anderzijds de agent inzicht kreeg in de manier waarop zijn gedrag kan leiden tot gevoelens van discriminatie bij burgers.

2.7 COMMERCIËLE DIENSTVERLENING

Discriminatie bij commerciële dienstverlening leidt tot uitsluiting van diensten, zoals bij banken of verzekeringsmaatschappijen. Iemand komt op grond van zijn leeftijd, sekse of afkomst niet in aanmerking voor een

verzekering of financieel product. Soms is het gedrag van medewerkers van bedrijven ronduit discriminerend. Bij commerciële dienstverlening is discriminatie op grond van leeftijd en handicap (nog) niet verboden. Een juridische weg kan in die gevallen niet bewandeld worden. Wel worden deze meldingen in behandeling genomen om bewustzijn te creëren bij de commerciële instelling die onderscheid maakt naar leeftijd of handicap.

Voorbeeld van een bij Art.1 NHN over discriminatie bij **commerciële dienstverlening**:

- Een inwoner van Hoorn werd de ICE-trein beledigend behandeld door de conducteur. Melder had geen contant geld bij zich om de ICE-toeslag te betalen op zijn OV-kaart en bij de vraag of hij kon pinnen. De conducteur werd daarop boos en zei: "het is altijd hetzelfde met jullie buitenlanders".

2.8 POLITIEKE/PUBLIEKE OPINIE

Net als in 2007 zijn ook dit jaar klachten binnengekomen over de standpunten van Geert Wilders ten aanzien van allochtonen. Uit de meldingen en uit het netwerk van Art.1 Noord-Holland Noord spreekt boosheid en zorg voor de samenleving, van moslimzijde én van Nederlanders.

Voorbeeld van een melding bij Art.1 NHN over discriminatie bij **politieke/publieke opinie**:

- Een inwoner van Den Helder voelt zich gediscrimineerd om zijn nationaliteit vanwege het feit dat er op dit moment in Afghanistan in demonstraties vlaggen van Nederland worden verbrand naar aanleiding van de film van Geert Wilders.

2.9 ONDERWIJS

Discriminatie in het onderwijs komt voor op verschillende niveaus. Soms bedekt, soms openlijk. Soms tussen leerlingen onderling, soms zijn leraren betrokken en soms ouders. Het kan ook betrekking hebben op de werken bij scholen, waarbij een discriminatievoorbeeld een uitstraling heeft naar de leerlingen.

Noord-Hollands Dagblad, 9 september 2008

Katholieke school weigert geen moslim, wel hoofddoekje

Docenten van het katholieke Petrus Canisius College in Alkmaar mogen moslim zijn. Maar geen hoofddoekje dragen. Een stagiaire zou om die reden in oktober vorig jaar geweigerd zijn. Reden voor Art. 1 Bureau Discriminatiezaken om de zaak voor te leggen bij de Commissie Gelijke Behandeling in Utrecht, die zich daar vandaag over boog. Volgens de Alkmaarse vestiging van het antidiscriminatiebureau is er namelijk sprake van het maken van onderscheid op grond van godsdienst tijdens de arbeid.

Directeur Marije Cornelissen hoopt dat de zaak een voorbeeld wordt voor andere scholen in het land. "Dan wordt duidelijk hoe andere scholen hier mee om kunnen gaan." Cruciaal in de zaak is hoe consequent de school het katholieke geloof uitdraagt. "Dan mag een bijzondere school mensen weigeren op grond van hun geloof. Het is de vraag of dat in dit geval op gaat. De school heeft namelijk aangegeven geen moeite te hebben met moslims, maar die mogen niet de uiterlijke kenmerken van hun geloof dragen. Als deze stagiaire joods was, zonder hoofddoek, mag het wel."

Voorlichter Machteld Wiegmans van het Petrus Canisius College ontkent dat de stagiaire op grond van haar hoofddoekje is geweigerd. "We hadden op dat moment gewoon geen ruimte voor nieuwe stagiaires. Maar het klopt wel dat dit ons beleid is."

NB.: De voorlichter had bij haar reactie naar het NHD een andere stagiaire voor ogen.

Kinderen onderling, dus ook scholieren en studenten, kunnen vaak hard zijn. Ook ten aanzien van iemands afkomst of uiterlijke kenmerken. Ouders en onderwijzers reageren hier verschillend op.

CASUS ONDERWIJS

Een scholier op een basisschool in Alkmaar wordt gepest vanwege zijn huidskleur. Hij mag niet meespelen omdat hij een 'nikker' is en wordt geschopt en geslagen. Tijdens de les prikken leerlingen in zijn rug en zeggen herhaaldelijk "poep, jij bent van poep". Onderwijzers en schoolleiding nemen hem ondanks hun wettelijke verantwoordelijkheid om leerlingen een discriminatievrij leerklimaat te bieden onvoldoende in bescherming. Zijn moeder plaatst hem op een andere school, waar de sfeer veel beter is. Om haar zoon duidelijk te maken dat discriminatie onacceptabel is en hij zich daar niet bij neer moet leggen ondersteunt Art.1 NHN de moeder bij het voeren van een zaak tegen de school bij de Commissie Gelijke Behandeling. Deze zal in 2009 behandeld worden.

2.10 COLLECTIEVE VOORZIENINGEN

Deze meldingen hebben onder meer betrekking op onheuse bejegening door overheidsinstanties.

Voorbeelden van een melding bij Art.1 NHN over discriminatie bij **collectieve voorzieningen**:

- Een man met een uitgebreide ziektegeschiedenis (naar eigen zeggen "met versleten ledematen") heeft twee keer schriftelijk een verzoek tot inzien van zijn dossier bij de gemeente Hoorn gedaan. Hij krijgt geen reactie.

2.11 SPORT/RECREATIE

Meldingen over discriminatie bij sport en recreatie gaan onder meer over uitsluiting bij deelname aan (volkstuinten- of zang-)verenigingen. Vaak is dit op grond van leeftijd, soms ook op grond van sekse of handicap of afkomst.

Voorbeelden van meldingen bij Art.1 NHN over discriminatie bij **sport/recreatie**:

- Een vrouw werkt bij een scoutingclub in Hoorn. Zij heeft een lichte vorm van autisme en heeft aangegeven dat zij de weekenden niet kan blijven slapen i.v.m. haar handicap (teveel impulsen). Een leidinggevende heeft te kennen gegeven dit kinderachtig van haar te vinden.

CASUS SPORT / RECREATIE

Een bewoonster uit Heerhugowaard constateert haar zoontje geen vorderingen maakt bij zwemles. Ze wil daarover een gesprek aangaan, omdat ze van mening is dat hij onvoldoende aandacht krijgt. De reactie van het hoofd zwemles was: "dat komt omdat haar zoontje negroïde is, negroïde mensen kunnen minder goed leren zwemmen, omdat zij ander spierweefsel hebben." Voorbij werd gegaan aan de klacht over te weinig begeleiding.

2.12 PRIVÉ-SFEER

Bij klachten uit de privé-sfeer is het lastig om tot een oordeel te komen. Discriminatie in de privé-sfeer is volgens de wet niet strafbaar. Voor een melder ligt de drempel naar bemiddeling of aangifte om begrijpelijke redenen sowieso vaak hoog. In geval van (huiselijk) geweld is er vaak meer in het spel dan discriminatie alleen, al kan daarbij flink gescholden worden op iemands huidskleur, sekse of afkomst. In gevallen van geweld zal altijd worden doorverwezen naar bijvoorbeeld de politie, slachtofferhulp of de stichting 'blijf van mijn lijf'.

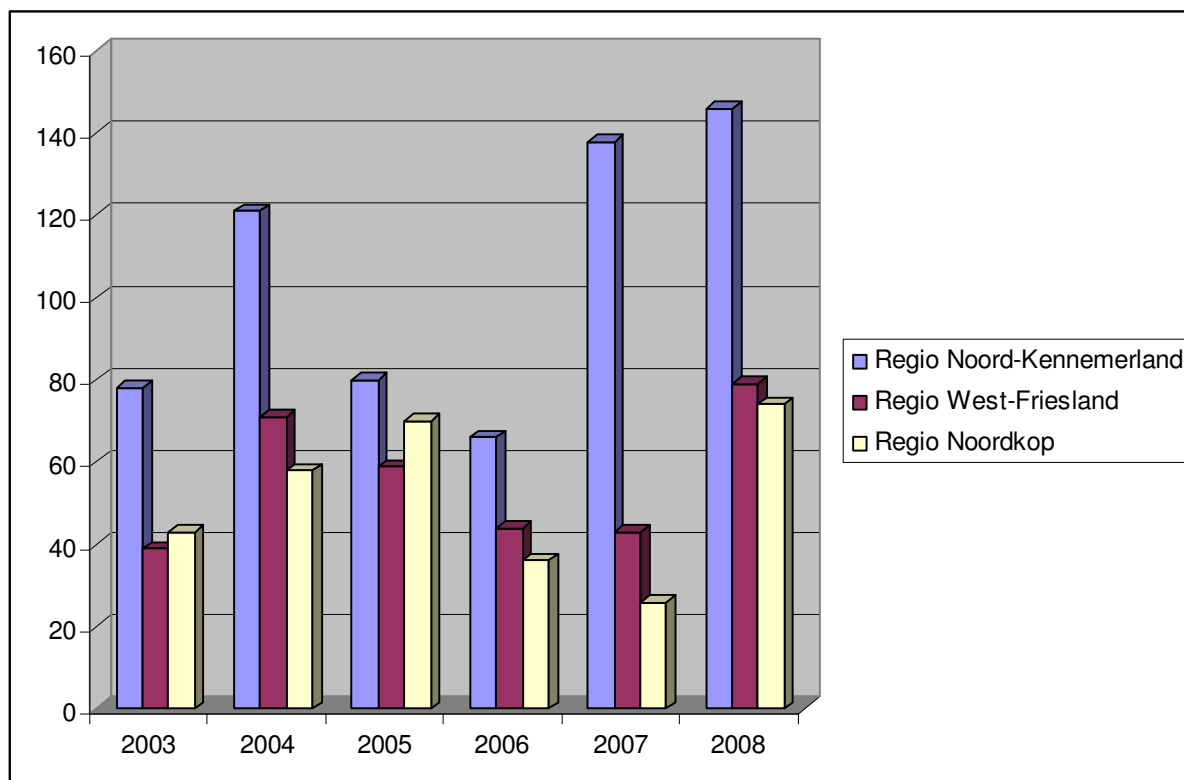
CASUSSEN PRIVÉSFEER

Een Iraanse man en zijn vriendin hebben een kind gekregen. Uit een DNA-test blijkt dat hij de vader is. Het kind draagt de achternaam van de ex-man omdat zijn vriendin tijdens bevalling nog niet officieel gescheiden was. De ex-man wil niet dat het kind de naam krijgt van de vader en moeder. Hij is ervan overtuigd dat het kind dan later betere kansen heeft bij het vinden van een baan. Dat iemands naam een uitdrukking is van identiteit, kan hem niet overtuigen. De zaak loopt nog.

De schoonfamilie van een Enkhuizenaar uit Curaçao maken regelmatig racistische opmerkingen. Zo zong een nichtje "neger, neger, neger" rond de wieg van de pasgeboren baby. De schoonfamilie moest hier hartelijk om lachen. Hij en zijn vrouw durven er niets van te zeggen, omdat ze bang zijn voor de reactie van de schoonfamilie.

3. KLACHTEN VERDEELD NAAR REGIO

In 2007 vond een professionalisering plaats van het bureau: goed opgeleide klachtbehandelaars en voorlichters gingen gericht aan de slag om discriminatie in de regio op te sporen en te bestrijden. Dit leidde direct tot een stijging van het aantal geregistreerde gevallen van discriminatie in de omgeving van het meldpunt in Alkmaar. De discriminatie zelf is dus niet toegenomen, maar werd zichtbaarder door de verhoogde activiteit van het meldpunt. Hetzelfde zien we in 2008 gebeuren na de opening van twee nieuwe meldpunten in Den Helder en in Hoorn. Ook in de omgeving van deze bureaus komt beter zicht op de aard en omvang van discriminatie.

Regio Noord-Kennemerland	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Centrum-gemeente Alkmaar	54	80	42	29	87	87
Regio-gemeenten	24	41	38	37	51	56
Totaal	78	121	80	66	138	146
Regio West-Friesland						
Centrum-gemeente Hoorn	26	37	31	24	21	45
Regio-gemeenten	13	34	28	20	22	34
Totaal	39	71	59	44	43	79
Regio Noordkop						
Centrum-gemeente Den Helder	15	19	29	13	8	41
Regio-gemeenten	28	39	41	23	18	33
Totaal	43	58	70	36	26	74
Buiten de regio's	14	5	5	4	1	5
TOTAAL AANTAL KLACHTEN	174	255	214	150	208	304

3.1 REGIO NOORD-KENNEMERLAND

In Alkmaar staat het de hoofdvestiging van Art.1 NHN. Door de relatief goede naamsbekendheid van dit meldpunt in de nabije omgeving en de activiteiten van de medewerkers aldaar (projecten, voorlichting, netwerken) zijn ook dit jaar de meeste meldingen terecht gekomen bij het Alkmaarse bureau.

Voorbeelden van meldingen uit **Noord-Kennemerland** in 2008

- Een vertrouwenspersoon bij een groot internationaal bedrijf in **Alkmaar** stoort zich aan het feit dat zij als beoordelaar moet aangeven bij elke (potentiële) werknemer van welke afkomst hij/zij is en of hij/zij gehandicapt is.
- Een inwoner van **Heerhugowaard** en zijn gezin worden nu al twee jaar lastig gevallen en gediscrimineerd door een gezin uit hun straat. De auto wordt bekrast, banden worden lek gestoken, er worden beledigende opmerkingen gemaakt en kinderen van melder worden in elkaar geslagen of vals beschuldigd.
- Drie Syrische vrouwen in **Langedijk** worden al vier jaar regelmatig gepest in de vorm van: brandstichting, vernieling van tuin, etensresten in de tuin gooien.
- Een man in een scootmobiel werd na het drinken van een biertje door de eigenaar verzocht om een café in **Heiloo** te verlaten. Daarbij werd gezegd dat hij "alleen maar gebruik maakt van de sociale voorzieningen in Nederland" en dat hij moest "oprotten". Ook toen hij nogmaals keer naar het café is gegaan, werd hij er zonder reden door een medewerkster uitgezet.
- Een man van Russische afkomst is tijdens een gesprek met de voorzitter en de penningmeester van zijn kerk in **Egmond** beledigd. Er werd tegen hem gezegd dat hij weer terug moest gaan naar Rusland.

3.2 REGIO WEST-FRIESLAND

In december 2007 is het meldpunt in Hoorn van start gegaan. Dit had een toename in het aantal meldingen tot gevolg.

Voorbeelden van meldingen uit **West-Friesland** in 2008

- Een barkeeper van een horecagelegenheid in **Hoorn** meldt dat mensen met een kleurtje regelmatig geweigerd worden.
- Een bewoner van **Hoorn** wordt uitgescholden op straat voor "zwartje" en "bokito".
- Een parkeerwachter in **Hoorn** werd vanwege zijn afkomst beledigd en bedreigd.
- Een auto in **Hoorn** is beschilderd met rode hakenkruizen en daarna in brand gestoken.
- Een bank in **Zwaag** heeft het doorlopend krediet per direct opgezegd van een cliënt die 65 jaar werd.
- Een tandarts uit **Medemblik** voelt zich gediscrimineerd door een collega op grond van zijn Duitse nationaliteit. Omdat hij een fout begaan heeft bij een chirurgische ingreep, maakt deze collega hem tegenover patiënten zwart.
- Een auto in **Medemblik** is bespoten met graffiti en de leus "white power".
- Op een boom in **Medemblik** zijn een hakenkruis en racistische leuzen aangebracht.
- Jongeren in **Enkhuizen** brengen bij buitenlanders de Hitlergroet uit en roepen "sieg heil".
- Een Hindoestaanse man is in **Andijk** op straat uitgescholden voor "kanker-neger".
- Een Arabische familie in **Stede Broec** wordt al anderhalf jaar uitgescholden door de bureaus.

3.3 REGIO NOORDKOP

Begin 2008 is ook in de Noordkop een eigen meldpunt van start gegaan, in Den Helder.

Noordhollands Dagblad, 3 maart 2008

Den Helder krijgt meldpunt voor discriminatie

Het kan nog wel eens druk worden in het Art.1 Bureau Discriminatiezaken Noord-Holland Noord dat aanstaande vrijdag aan het Bernhardplein wordt geopend. Afgelopen zomer gaf immers tien procent van de Helderse bevolking aan zich in de afgelopen twaalf maanden gediscrimineerd te hebben gevoeld.

Of Den Helder daarmee verhoudingsgewijs hoog scoort, moet nog blijken. Momenteel loopt er eenzelfde onderzoek in andere delen van Noord-Holland, aldus Marije Cornelissen van het bureau.

In schijnbaar contrast met de ervaringen van de Helderse inwoners, komen er tot nu toe niet veel klachten uit de Noordkop. Vorig jaar waren dat er 26, tegenover meer dan honderd klachten in Kennemerland. De nabijheid van de post maakt het voor mensen in Alkmaar en omgeving gemakkelijker om een melding te doen, denkt Cornelissen. "Vanuit Den Helder is Alkmaar kennelijk een brug te ver." Gehoopt wordt dat een eigen post in Den Helder de drempel voor Nieuwediepers verlaagt. "Het klinkt misschien raar, maar we zijn blij als er veel meldingen komen. Want het is de bedoeling om discriminatie op te sporen en er wat aan te doen."

Voorbeelden van meldingen in de Noordkop in 2008

- Een inwoner van **Den Helder** wordt beledigd door zijn schoonzus op grond van zijn seksuele geaardheid.
- Een scholier uit **Wieringerwerf** wordt schriftelijk beledigd door medescholieren op grond van zijn afkomst.
- Inwoners van **Texel** met een donker uiterlijk krijgen de Hitlergroet naar hun hoofd en de uitspraak "Sieg Heil".
- Een inwoonster van **Texel** krijgt discriminerende opmerkingen in een computerwinkel, met verwijzing naar haar afkomst.
- Op de muur van een peuterspeelzaal in **Oudeschild** staan antisemitische leuzen
- Een klant van een beddenzaak in **Hippolytushoef** heeft een chronische ziekte, waardoor zij wat dikker is. Zij wilde een bed kopen, maar verkoopster zei spottend dat ze haar niet konden helpen, omdat er geen bedden waren voor dikkere mensen.
- Bij een bewoner uit **Breezand** is het woord 'Homo' in het portier van zijn auto gekrast.
- Een bewoner van een woonwagenkamp in **Warmenhuizen** merkt dat hij geen diensten geleverd krijgt. Hij kan bijvoorbeeld geen kachelservice krijgen of meubels bestellen.

4. KLACHTEN VERDEELD NAAR DISCRIMINATIEGROND

Grond / jaar	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Totaal	%
Ras en afkomst	100	154	148	78	75	164	719	55%
Sekse	4	4	4	6	11	9	38	3%
Seksuele gerichtheid	6	8	3	2	10	15	44	3%
Nationaliteit	niet gereg.	niet gereg.	niet gereg.	3	4	7	14	1%
Handicap/chronische ziekte	11	11	5	5	12	25	69	5%
Geloof/levensbeschouwing	9	28	19	7	6	17	86	7%
Leeftijd	3	10	6	17	70	54	160	12%
Levensovertuiging	3	1	0	0	0	0	4	0%
Antisemitisme	10	15	4	5	4	9	47	4%
Andere gronden	28	24	25	27	16	4	124	10%

4.1 RAS/AFKOMST/NATIONALITEIT

Het grootste deel van de meldingen bij Art.1 Noord-Holland Noord heeft ook in 2008 betrekking op ras en afkomst. Mensen associëren discriminatie het vaakst met rassendiscriminatie. Als mensen discriminatie ervaren op grond van ras zullen ze het daarom sneller melden dan bij uitsluiting op grond van een ander persoonlijk kenmerk. Er is ook vaak onbekendheid met de wet- en regelgeving op andere discriminatiegronden, zoals leeftijd of handicap.

Voorbeelden van een meldingen van discriminatie op grond van **ras**

- Een Hindoestaans-Surinaamse cassière bij een DEEN supermarkt in Hoorn krijgt van een wachtende klant uit de rij te horen "dat ze als zwarte niks kan doen". En dat "zwarten altijd zo zijn."

CASUSSEN AFKOMST/ NATIONALITEIT

Een boekhoudster in bezit van een diploma Bedrijfsadministratie startte bij een bouwbedrijf in Hoorn als administratief medewerker. Ze mocht veel achterstallig werk doen en werd ook ingezet als invaller op de afdelingen incasso en debiteurenbeheer. Ze stelde zich flexibel op en werkte zich snel in. Toen een vaste kracht vertrok bij de afdeling debiteurenbeheer, werd ze niet voorgedragen voor deze functie. Ze ontving slechts het minimumloon, ook nadat ze hiertegen bezwaar had aangetekend op grond van haar opleiding. Collega's zonder de benodigde diploma's krijgen meer kansen en meer salaris. Haar baas zegt "het haar nog niet te zien doen", doelend op een verantwoordelijke baan. De meldster heeft het sterke vermoeden dat dit te maken heeft met haar Arabische achtergrond.

Een jongeman van Turkse afkomst vroeg bij een bank in Hoorn een lening aan. De aanvraag werd geweigerd, omdat hij geen Nederlands paspoort bij zich had. Hij zei dat hij die niet had maar gewoon in Hoorn is geboren en hij liet een Nederlands rijbewijs zien ter legitimatie. Er werd tegen hem gezegd dat hij dan eerst naar het stadhuis moest om een uittreksel uit het bevolkingsregister te halen. "Dat doen wij altijd bij mensen met exotische namen", zo werd hem te kennen gegeven door de balie-medewerker.

4.2 SEKSE

Ook op grond van gender, of sekse, wordt het afgelopen jaar onterecht onderscheid gemaakt.

Voorbeeld van een melding van discriminatie op grond van **sekse**

- In personeelsadvertentie het Nieuwsblad (regio Langedijk) worden leidsters en invalleidsters gevraagd voor een kinderdagverblijf. Een mannelijke gegadigde voelt zich hierdoor belemmerd om te solliciteren.

CASUS SEKSE

Een transseksueel uit Georgië wordt bedreigd door een Georgische man in een asielzoekerscentrum in Den Helder. Deze man schreeuwt vaak naar haar, onder andere 's nachts door de deur: "I kill you, I kill you". Melder zegt dat ze om deze reden ook uit haar land is gevlucht; Georgische mannen houden niet zo van transseksuelen. De beveiliging van het centrum zag zelfs dat de man daarbij met zijn handen op de muren sloeg. Het probleem is inmiddels opgelost door de organisatie; de bewoner die de vrouw bedreigde is naar een ander AZC verhuisd.

Seksisme

Beledigingen op grond van sekse komen regelmatig voor. Dit jaar zijn verschillende klachten binnengekomen over seksistische uitingen:

- Een vrouw uit Alkmaar gaf op zwemles commentaar toen ze hoorde dat de vader van een meisje die avond zou koken: "nou dat zal dan wel patat worden, of afhaal-chinees!"
- De conciërge op een school in Alkmaar heeft het over "de overblijfmoedertjes". Ook in het bijzijn van een 'overblijfvader'.
- Op een voetbalvereniging in Alkmaar werd door de coach geroepen, toen een jongen huilde van de pijn: "je stelt je aan als een meisje".

4.3 SEKSUELE GERICHTHEID

Mensen met een homoseksuele gerichtheid zijn regelmatig het mikpunt van spot, dreigementen en soms zelfs geweld.

Voorbeelden van meldingen over discriminatie op grond van **seksuele gerichtheid**

- Een restaurant dat wordt gerund door twee homoseksuele mannen, een stel, wordt 'twee sterren' en 'twee sterren restaurant' genoemd, een verwijzing naar anale seks.
- Een inwoner van Schagen wordt door een groepje jongens uitgemaakt voor 'homo'. Hij wordt geschopt en geslagen en beroofd van zijn mobiele telefoon.

CASUS SEKSUELE GERICHTHEID

Een inwoner van Schagen krijgt ieder jaar al vijf jaar lang bij het jaarlijkse toernooi van zijn tennisvereniging geintjes te horen over zijn homoseksualiteit die hij als denigrerend opvat, zoals "dan moet je me zeker zoenen bij de prijsuitreiking" of "pas op daar is ie, even anders staan" [draaien daarop hun achterwerk weg]. Dit gebeurt meestal als ze wat

gedronken hebben. Melder heeft ook een keer met de commissie van de tennisclub gepraat, de commissie wil hem niet kwijt. De Schagenaar heeft genoeg van de opmerkingen en wilde bijna opstappen. Er is gesproken met de voorzitter van de tennisclub, deze was geschrokken dat dit gebeurde en heeft de bewuste persoon op zijn vingers getikt.

4.4 HANDICAP/CHRONISCHE ZIEKTE

Het aantal meldingen op grond van handicap en chronische ziekte is het afgelopen jaar verdubbeld.

Voorbeelden van meldingen over discriminatie op grond van **handicap/chronische ziekte**

- Een lichamelijk gehandicapte man uit Hoorn komt niet in zijn eentje een theater in omdat zijn rolstoel niet naar binnen kan.
- Een slechthorende vrouw heeft drie keer een tijdelijk contract gehad bij een bedrijf in Den Helder. Bij haar functioneringsgesprek werd haar medegedeeld dat zij geen vast contract zou krijgen. Er werden geen duidelijke redenen door haar leidinggevende gegeven; ze presteert altijd goed en er zijn geen klachten.

CASUS HANDICAP/CHRONISCHE ZIEKTE

Een inwoner van Den Helder heeft geen hulp gekregen van een thuiszorg-organisatie. Ze hadden geen medewerkers die bij hem wilde werken, omdat hij HIV-besmet is. De klachtenconsulent heeft wederhoor gedaan, dat leidde tot een excuus. Er is aangeboden om een voorlichting aan medewerkers van Homeworks te geven door AIDS-vereniging. Dit aanbod werd door de organisatie afgeslagen, met als reden dat mensen dit dan vrijwillig zouden moeten volgen en men was bang niemand daartoe bereid zou zijn. Volgens juristen van het landelijke bureau Art.1 is hier sprake van discriminatie. Een en ander moet nog worden uitgezocht, omdat de medewerkers van Homeworks Alpha een soort freelancers zijn. Deze hebben eerder het recht om werk te weigeren.

4.5 GELOOF/LEVENSBSCHOUWING

Voorbeelden van meldingen op grond van discriminatie bij **geloof/levensbeschouwing**

- Een man die gekleed gaat in traditionele moslimkledij wordt in Benningbroek op straat uitgescholden voor "zwartkop". Er werd gezegd dat hij naar zijn eigen land moet gaan met zijn "duivelsgeloof".
- Een werkneemster bij een woonwinkel in Alkmaar draagt een hoofddoek. Haar chef maakt voortdurend discriminerende opmerkingen, maar zij durft uit angst voor ontslag geen gesprek hierover aan te gaan.
- Een man met een moslimuiterlijk werd bij het instappen door de buschauffeur en uitgescholden voor "terrorist". Toen hij uit protest wilde weglopen mocht hij de bus niet meer verlaten.

4.6 LEEFTIJD

Leeftijd is de grond waarop, na ras, het meest wordt gediscrimineerd. Het rapport Discriminatieklimaat Noord-Holland Noord liet zien dat er veel leeftijdsdiscriminatie wordt ervaren in de regio, met name in de Noordkop.

Voorbeeld van een melding over **leeftijdsdiscriminatie**

- Een vrouw uit Hoorn zingt al jarenlang met plezier bij het plaatselijke koor. Toen ze zestig jaar werd, mocht ze geen deel meer uitmaken van dit koor vanwege haar leeftijd. Er is niet objectief naar haar zangstem gekeken, die naar eigen zeggen nog prima is. Aanmelding bij een ander koor in de buurt was ook niet mogelijk vanwege haar leeftijd.

Blog Wim van Veen- wethouder in Alkmaar, via www.alkmaar.nl

28 augustus 2008

Discriminatie vraagt aandacht van iedereen!

Deze week start een publiciteitscampagne om aandacht te vragen voor discriminatie. Iedereen kan gratis posters en ansichtkaarten aanvragen. Bij de start van de campagne sprak ik met Marije Cornelissen en Isa Schippers van Art. 1 Bureau Discriminatiezaken. Beiden verantwoordelijk voor de campagne.

Wie de tekst op de posters leest, ziet op het eerste gezicht een 'gewone' boodschap, maar een tweede blik levert totaal iets anders op. "We hebben al commentaar gekregen van mensen die de dubbele boodschap niet echt begrepen," zegt directeur Marije Cornelissen. "De posters zijn klaarblijkelijk prikkelend genoeg en dat is ook de bedoeling." Zo staat op een van de posters: 'Bedankt voor uw sollicitatie. Helaas zoeken we iemand met een iets ander profiel. Maar uw CV houden we op zak.' Als alleen de vetgedrukte letters gelezen worden, wordt de verborgen boodschap duidelijk en staat er plots 'oude zak'. Er zijn vier varianten: Naast de poster over leeftijdsdiscriminatie is er een over een homoseksueel die geweigerd wordt in een hotel ('vieze homo'); een gehandicapte die wordt geweigerd bij een restaurant ('lamme gek'); en een Marokkaan die wordt geweigerd bij de disco ('kutmarokkaan').

Marije Cornelissen: "Het gaat ons erom mensen te laten zien dat discriminatie vaker speelt dan ze denken. Jaarlijks voelen 30.000 mensen zich gediscrimineerd in Noord-Holland Noord, zo blijkt uit onderzoek. Toch krijgt Art.1 Bureau Discriminatiezaken maar 200 meldingen per jaar. Discriminatie is vaak niet expliciet. Werkgevers zeggen bijvoorbeeld niet letterlijk dat iemand te oud is, terwijl het voor de sollicitant heel helder is dat zijn leeftijd de reden van afwijzing is."

Met de postercampagne wil Art.1 Bureau Discriminatiezaken meer naamsbekendheid krijgen en discussie uitlokken. Mensen die discriminatie hebben meegemaakt of hebben gezien worden opgeroepen dat te melden. Marije Cornelisse: "Veel mensen melden discriminatie niet, omdat ze denken dat het toch niet helpt als ze geen snoeiharde bewijzen hebben. Dat is erg jammer, want we kunnen wél actie ondernemen in zo'n geval."

Isa Schipper, voorlichter van het Art. 1 Bureau: "Omdat de teksten op de posters prikkelend zijn, verwachten we veel reacties. Op het artikel in Alkmaar op Zondag hebben we al positieve reacties ontvangen. Mooi dat er een Bambie bij staat, waardoor het artikel extra opvalt." (Alkmaar op Zondag heeft een prijsvraag uitgeschreven, namelijk het tellen van de Bambies die verspreid over de krant zijn afgebeeld).

De posters worden deze week breed verspreid onder allerlei organisaties, bibliotheken en andere publieksplaatsen. Iedereen kan de posters of ansichtkaarten van de vier varianten gratis aanvragen bij www.art1nhn.nl of tel. (072) 515 4400. "Doen", zou ik zo zeggen.

MAIL VAN EEN MELDER N.A.V. DEZE BLOGTEKST:

"Uw artikel in het NHD van donderdag 28 augustus 2008 gelezen en daarom deze reactie. Ik ben van 22 januari 1947 ik ben dus nu 61 jaar. Maar in 2002 toen ik in de WW kwam was ik nog maar 55 jaar. Ik ben vanaf ongeveer november 2002 in de WW de laatste 2 jaar met een vervolgitkering. De vervolgitkering stopt per 7 november 2008 dus hierna krijg ik geen uitkering meer. Daarom wil ik heel graag weer ergens aan het werk. Maar ik wil weer heel graag normaal 40 uur werken. Ik heb vanaf november 2002 elke maand 4 keer gesolliciteerd, ongeveer 270 keer, maar ik heb nog steeds geen werk. Als ik solliciteer dan krijg ik netjes een brief terug dat ik niet geschikt ben. maar een week later staan ze weer in de krant met dezelfde advertentie. Ik heb gesolliciteerd bij diverse bedrijven ik heb een rijbewijs B-C-E een heftruckcertificaat. en als ze dan een heftruckchauffeur moeten hebben, dan denk ik omdat ik te oud ben, ze met niet moeten hebben. De meeste bedrijven vergeten dat een ouder iemand zeker tot zijn 65e moet werken, en als het bevalt misschien nog langer wil. Een jonger iemand heeft het meestal na een jaar alweer bekeken en wil weer wat ander gaan doen. Ik heb alleen gesolliciteerd naar magazijnmedewerker en heftruckchauffeur dus baantjes voor iedereen zonder papieren. Maar dan moeten ze iemand van mijn leeftijd blijkbaar niet hebben."

4.7 ANTISEMITISME

Veel extreem-rechtse bekladdingen hebben een antisemitisch karakter, maar worden niet als zodanig geregistreerd. Bekladdingen van bijvoorbeeld een synagoge, of het uitschelden voor "jood" worden als antisemitisme aangemerkt.

4.8 ANDERE GRONDEN

Door de kredietcrisis zijn werkgevers conservatiever geworden in selectie op grond van uiterlijk. Dat is te merken in de meldingen die binnenkomen bij Art.1. Voor het bureau ligt een taak weggelegd om werkgevers bewust te maken van mogelijke uitsluitingsmechanismen en verborgen discriminatie.

Voorbeelden van een meldingen op een '**andere grond**'

- Een bewoner van Alkmaar is afgewezen voor een stageplek bij de Rabobank, omdat hij lang haar heeft. Er is tegen hem gezegd dat hij aangenomen zou worden als hij geen lang haar had.

SAMENVATTING EN VOORUITBLIK

Bij Art.1 Bureau Discriminatiezaken Noord-Holland Noord zijn het afgelopen jaar meer dan driehonderd meldingen binnengekomen van discriminatie, een toename van bijna 50% ten opzichte van de afgelopen jaren. Hiervoor zijn drie oorzaken aan te wijzen:

- de opening van meldpunten in Hoorn en Den Helder: beter zicht op discriminatie in West-Friesland en de Noordkop;
- een nauwere samenwerking met de politie: betere registratie en afhandeling van klachten en meldingen;
- verdere professionalisering van Art.1 NHN: meer meldingen vanuit het netwerk

De nauwere contacten met de politie regio Noord-Holland Noord leren ons dat agenten in toenemende mate discriminatoir worden beledigd. De politie is hier zelf alert op en treedt hier hard tegen op; beledigingen leiden regelmatig tot veroordelingen. Het lijkt een kenmerk te zijn van een tendens van verruwing in de samenleving, die voelbaar is in buurten en wijken waar veel klachten van rassendiscriminatie vandaan komen.

Opnieuw zijn dit jaar veel meldingen van racistische bekladdingen op onder meer autoportieren en winkels. Art.1. NHN gaat in 2009 een protocol opstellen met gemeenten en politie, zodat racistische leuzen en tekens beter geregistreerd en weggehaald kunnen worden.

Uit de cijfers over 2008 blijkt dat de nieuwe meldpunten in Hoorn en Den Helder een duidelijke functie hebben in het registreren van discriminatie en het geven van voorlichting. De medewerkers van deze meldpunten gaan het komend jaar hun netwerk uitbreiden om discriminatie in de regio actief op te sporen en te bestrijden. Samen met de partners in het opsporen en bestrijden van discriminatie: gemeenten, onderwijs, buurtwerk, politie en justitie.

De professionalisering van het bureau wordt komend jaar voortgezet, met name gericht op de bewustwording van discriminatie die nog weinig gemeld wordt zoals uitsluiting op grond van handicap, chronische ziekte, leeftijd of uiterlijke kenmerken.

BIJLAGE – LIJST VAN REGIO'S, GEMEENTEN EN PLAATSEN

REGIO NOORD- KENNEMERLAND

Alkmaar	Alkmaar Koedijk (ged.) Oudorp		Oosterblokker Oosterleek Schellinkhout Venhuizen
Bergen	Aagtdorp Bergen Bergen aan zee Bregtdorp Camperduin Catrijp Egmond aan den Hoef Egmond aan Zee Egmond-Binnen Groet Hargen Rinnegom Schoorl Schoorldam (ged.) Wimmenum	Enkhuizen	Westwoud Wijdenes Enkhuizen Oosterdijk Westeinde
Castricum	Akersloot Bakkum Castricum De Woude Limmen	Hoorn	Blokker Hoorn Zwaag
Graft-De Rijk	De Rijk Graft Markenbinnen Noordeinde Oost-Graftdijk Starnmeer West-Graftdijk	Medemblik	Abbekerk Benningbroek Hauwert Lambertschaag Medemblik Midwoud Nibbixwoud Oostwoud Opperdoes Sijbekarspel Twisk Wognum
Heerhugowaard	De Noord Heerhugowaard 't Kruis Veenhuizen	Koggenland	Zwaagdijk-West Avenhorn Berkhout Berkmeer Bobeldijk De Goorn Grosthuisen Hensbroek Obdam Oostmijzen Oudendijk Rustenburg Scharwoude Spierdijk Ursem Wogmeer Zuidermeer Zuid-Spierdijk
Heiloo	Heiloo		Aartswoud De Weere Gouwe Hoogwoud Opmeer Spanbroek Wadway Zandwerven
Langedijk	Broek op Langedijk Koedijk (ged.) Noord-Scharwoude Oudkarspel Sint Pancras Zuid-Scharwoude	Opmeer	Bovenkarspel Broekerhaven Grootebroek Horn
Schermer	Driehuizen Grootschermer Oterleek Schermerhorn Stompeloren Zuidschermer		
<hr/>			
REGIO WEST-FRIESLAND		Stede Broec	
Andijk	Andijk		
Drechterland	Hem Hoogkarspel		

Wervershoof	Lutjebroek Onderdijk Wervershoof Zwaagdijk-Oost		Oost Oosterend Oudeschild Spang Spijkdorp Tienhoven Westermient Zevenhuizen Zuid-Eierland
<hr/>			
REGIO NOORDKOP			
Anna Paulowna	Anna Paulowna Breezand Nieuwe Sluis Van Ewijcksluis Wieringerwaard	Wieringen	Dam De Haukes De Hoelm Den Oever Hippolytushoef Hollebalg Noordburen Oosterklief Oosterland Smerp Stroe Vatrop Westerklief Westerland
Den Helder	Den Helder Huisduinen Julianadorp		Kreileroord Middenmeer Slootdorp Wieringerwerf
Harenkarspel	Dirkshorn Eenigenburg Groenveld Kalverdijk Kerkbuurt Krabbendam Schoorldam (ged) 't Rijpje Sint Maarten Stroet Tuitjenhorn Valkkoog Waarland Warmenhuizen	Wieringermeer	Burgerbrug Burgervlotbrug Callantsoog Groote Keeten Oudesluis Petten Schagerbrug Sint Maartensbrug Sint Maartensvlotbrug 't Zand
Niedorp	Barsingerhorn Haringhuizen Kolhorn Lutjewinkel Nieuwe-Niedorp Oude-Niedorp 't Veld Winkel Zijdewind	Zijpe	
Schagen	Schagen		
Texel	Bargen De Cocksdorp De Koog De Nes De Waal Den Burg Den Hoorn Dijkmanshuizen Driehuizen Harkebuurt 't Horntje Midden- Eierland Molenbuurt Nieuweschild Noorderbuurt Ongeren		